

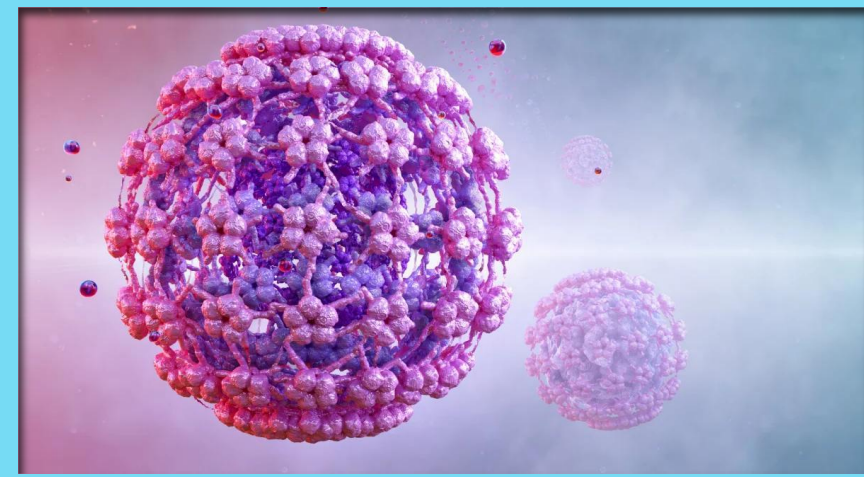

SZCZEPIENIA PRZECIWIW HPV W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

Stargard, 25.09.2024r.

HPV - wirus brodawczaka ludzkiego, zaliczany jest do najczęściej występujących u człowieka infekcji przenoszonych drogą kontaktów seksualnych, a także przez bezpośredni kontakt ze zmianami skórnymi lub na błonach śluzowych. Nie zapominajmy również, iż kontaktem bezpośrednim jest czas porodu, kiedy noworodek może zostać zakażony HPV. Zakażenia są przenoszone przez osoby obojga płci, powodując powstawanie różnych zmian na skórze i błonach śluzowych (gardła, jamy ustnej, a także genitaliów).

Zakażenie HPV może wiązać się ze zwiększonym ryzykiem zachorowania na raka.

-HPV niskoonkogenne, czyli mające mały potencjał spowodowania nowotworu,

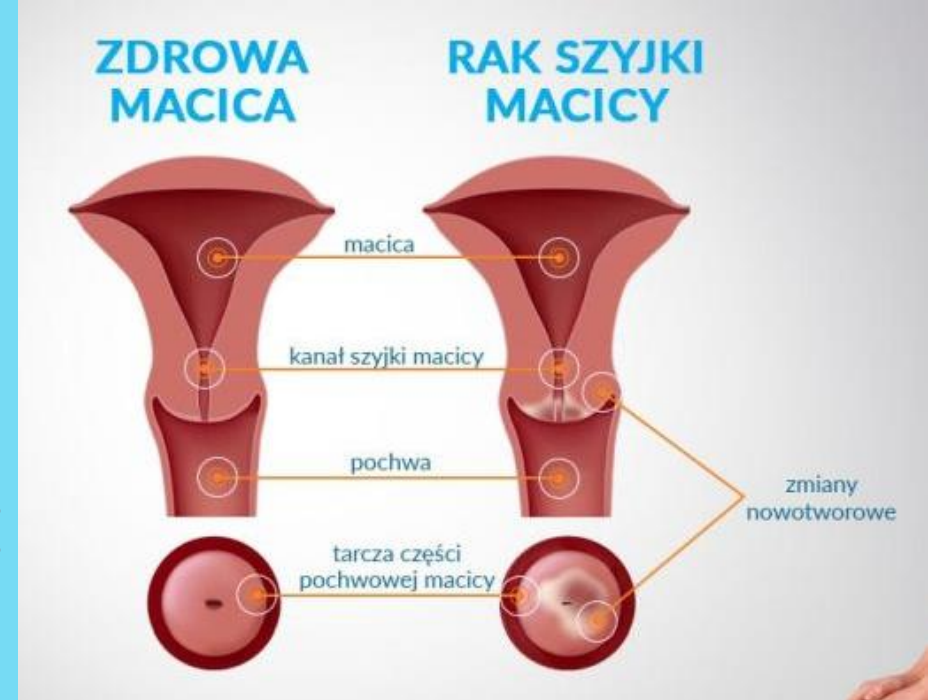
to typy 40, 42, 43, 44, 54, 61, 72 i odpowiadają one za brodawki skórne i narządów płciowych.

Typy 6 i 11 są odpowiedzialne za powstanie kłykcin kończystych.

-HPV wysokoonkogenne, czyli niosące duże ryzyko wywołania nowotworu, mające zdolność integracji z DNA człowieka, to typy : 18, 31, 33, 35, 39, 45, 51, 52, 56, 58, 59.

W ponad 70% przypadków nowotworów związanych z zakażeniem HPV to typy 16 i 81.

Zakażenie HPV może być bezobjawowe,

powodować jedynie niewielkie objawy lub nasilone zmiany.

Okres wylegania wynosi od kilku tygodni do 6–8 miesięcy.

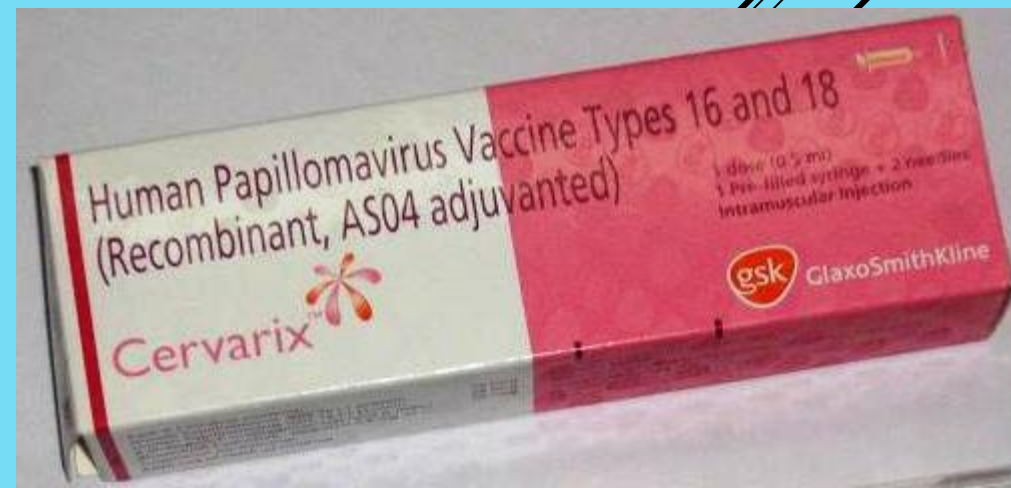
Większość zakażeń HPV ustępuje samoistnie w ciągu 1–2 lat.

Wirus HPV może być niebezpieczny. Wywołuje takie choroby jak:

- rak szyjki macicy,
- rak sromu,
- rak pochwy,
- rak prącia,
- rak odbytu,
- niektóre nowotwory głowy i szyi,
- brodawki narządów płciowych (kłykciny kończyste).

Niestety do tej pory nie ma leku p/wirusowego, który doprowadza do pozbycia się wirusa HPV z organizmu ludzkiego.

Istnieje natomiast sposób na uniknięcie rozwoju nowotworów o podłożu HPV, jest nim **zalecane, bezpłatne szczepienie przeciw HPV w ramach Powszechnego Programu Szczepień dla dziewcząt i chłopców**, w okresie poprzedzającym ich aktywność seksualną.

Szczepionki przeciw HPV są jedyną, skuteczną i bezpieczną metodą zapobiegania rozwojowi raka szyjki macicy i innych nowotworów, a korzyści ze szczepienia przewyższają potencjalne ryzyko z nim związane.

Od 1 września darmowe szczepienia są wykonywane przez personel Podstawowej Opieki Zdrowotnej, po uprzednim badaniu lekarskim na terenie szkół.

Wiek w czasie rozpoczęcia szczepienia	Szczepionka HPV-2	Szczepionka HPV-4 Szczepionka HPV-9
9 lat -14 lat	2 dawki druga dawka w odstępie od 5 do 13 miesięcy po podaniu pierwszej**	2 dawki druga dawka w odstępie od 5 do 13 miesięcy po podaniu pierwszej**
15 lat i więcej	3 dawki odstęp 0, 1, 6 miesięcy	3 dawki odstęp 0, 2, 6 miesięcy

* wiek 9 lub 14 lat oznacza dziecko, które ukończyło 9 lub 14 lat.

** jeśli druga dawka szczepionki zostanie podana w odstępie krótszym niż 5 miesięcy od pierwszej dawki, zawsze należy podać trzecią dawkę.

Szczepionki przeciw HPV produkowane są metodami genetycznymi, nie zawierają DNA wirusa HPV i nie są zdolne do wywoływania zakażeń. W swoim składzie nie zawierają białka jaja kurzego. Można je zatem bezpiecznie podawać dzieciom uczulonym na to białko. Ponadto miesiączka u dziewcząt nie jest powodem do rezygnacji ze szczepienia.

Szczepienie przeciw HPV jest bezpieczne

Po szczepieniu mogą wystąpić:

- **Łagodne działania niepożądane**, ustępujące w ciągu 1-2 dni.
- **Reakcje w miejscu wstrzyknięcia**: ból, zaczerwienienie, obrzęk, rzadziej świąd.
- **Reakcje ogólnoustrojowe**: bóle mięśni, ból głowy, uczucie zmęczenia, gorączka, objawy ze strony układu pokarmowego, omdlenia.
- **Ciężka reakcja alergiczna**:
1 na 1 000 000 podanych dawek.

Szczepionka przeciw HPV ratuje życie.

Organizacja stanowisk do wykonywania szczepień:

- a) punkt badań,
- b) stanowisko szczepień,
- c) miejsca do oczekiwania dla osób przed i po szczepieniu,
- d) WC

Punkt badań i stanowisko szczepień, powinny być oddzielone, co najmniej parawanem.

Ponadto powinien być zapewniony dostęp do umywalki, a powierzchnia mebli powinna być łatwa i możliwa do jej mycia i dezynfekcji.

Rola Dyrektora Szkoły w procesie szczepień:

- wskazanie koordynatora szczepień w szkole odpowiedzialnego za koordynację szczepień w szkole oraz kontakt z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną (PSSE) oraz przychodnią Podstawowej Opieki Zdrowotnej (POZ)
- wybór przychodni POZ, która przeprowadzi szczepienia na terenie szkoły, i uzgodnienie terminów szczepień,
- zarządzanie procesem komunikacji z rodzicami
- organizacja miejsca szczepienia

Rola Kierownika POZ w procesie:

- potwierdzenie do dyrektora szkoły gotowości do przeprowadzenia szczepień, zaproponowanie i uzgodnienie terminów ich realizacji,
- zamówienie szczepionki w PSSE. Informacje dot. liczby złożonych deklaracji oraz rodzajów szczepionek uzyskuje POZ od szkoły po zebraniu dokumentów od opiekunów prawnych dzieci,
- zapewnienie personelu i dochowanie procedur medycznych dot. realizacji szczepień w szkole.

*Zapotrzebowanie na preparaty szczepionkowe składane jest do PSSE na zasadach przyjętych dla szczepień obowiązkowych przez podmioty POZ

*PSSE wydają do realizacji zapotrzebowania obie dostępne szczepionki, zgodnie ze złożonym zapotrzebowaniem.

*Szczepionki przechowuje się według zaleceń producentów dotyczących zarówno transportu, jak i przechowywania, zapewniając temperaturę w przedziale od +2°C do +8°C jako warunek zachowania ich trwałości oraz skuteczności. Szczepionki są transportowane i przechowywane z zachowaniem łańcucha chłodniczego.

*Założeniem realizacji szczepień w szkołach jest rozszerzenie dostępu do programu przeciw HPV prowadzonego w ramach podstawowej opieki zdrowotnej (POZ), niezależnie od złożonej deklaracji wyboru lekarza POZ przez ucznia oraz podstawy ubezpieczenia dziecka.

*Szczepienia wykonywane w szkole mają charakter zalecanych szczepień ochronnych.

DZIAŁANIA NIEPOŻĄDANE:

- Nie potwierdzono związku przyczynowego szczepienia przeciw HPV z chorobami autoimmunologicznymi czy przedwczesnej niewydolności jajników (POI).
- Miejscowe i uogólnione działania niepożądane występują w ciągu kilku pierwszych dni po szczepieniu przeciw HPV.
- Ciężkie działania niepożądane, pod postacią reakcji anafilaktycznej występują niezwykle rzadko, najczęściej w ciągu pierwszych godzin po szczepieniu.
- U nastolatków może występować omdlenie związane ze stresem łączącym się z podaniem szczepionki (wkłuciem), stąd szczepienie powinno być wykonane, gdy osoba siedzi lub leży.

Dlaczego warto zaszczepić syna

- mężczyźni są **3 razy** bardziej narażeni na nowotwory głowy i szyi niż kobiety
- mężczyźni są **3,5 razy** częściej nosicielami wirusa HPV w jamie ustnej
- HPV może powodować stany przednowotworowe, raka odbytu, prącia oraz nowotwory głowy i szyi
- HPV przyczynia się do powstawania brodawek narządów płciowych

Dlaczego warto zaszczepić córkę

- HPV jest odpowiedzialny za **90-99%** przypadków raka szyjki macicy
- HPV przyczynia się do nowotworu: pochwy, sromu, odbytu, szyjki macicy, jamy ustnej, gardła, krtani, zatok przynosowych
- HPV przyczynia się do powstawania brodawek narządów płciowych

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM
ZWALCZANIA CHOROBY INFEKCYJNYCH

szczepienia info

**WSPÓLNYMI SIŁAMI
WYBIERZMY ŻYCIE**

Ministerstwo
Zdrowia

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ 😊

**ANETA KRASZEWSKA
KIEROWNIK SEKCJI EPIDEMIOLOGII PSSE STARGARD**